

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

RR-pz/mdj-jt-070-10/2015 (937)

Warszawa, 26 lutego 2015 r.

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 27. 02. 15.

nr 683 podpis. Bawelke

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich

Wpłynęło dn. 27. 02. 15. zał.

nr 1071 podpis. [signature]

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Skonwaj Panie Marszałku,

W odpowiedzi na pismo z dnia 2 lutego 2015 r., znak BPS/043-69-2960-MRRW/15, przy którym przesłano wspólne oświadczenie Pana Senatora Zdzisława Pupy i Pani Senator Janiny Sagatowskiej złożone podczas 69. posiedzenia Senatu RP w dniu 21 stycznia 2015 r. w sprawie embarga na dostawy wieprzowiny z UE do Rosji, uprzejmie informuję, co następuje, w zakresie kompetencji ministra rolnictwa i rozwoju wsi.

W połowie stycznia 2015 r. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi otrzymało informacje nt. przeprowadzonych w Berlinie podczas Targów Grüne Woche rozmów między Komisją Europejską a Federacją Rosyjską o perspektywach wznowienia unijnego eksportu do Rosji niektórych towarów rolno-spożywczych, a także nt. podpisania przez Federacją Rosyjską i Francję wstępnej umowy w sprawie wznowienia francuskiego eksportu żywych świń, podrobów i tłuszczów wieprzowych do Rosji.

W związku z tym, na wniosek Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, na spotkaniu Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniu 26 stycznia 2015 r. odbyła się dyskusja na temat zasad zniesienia rosyjskiego embarga na produkty rolno-spożywcze, który zdecydowanie zaprotestował przeciwko bilateralnym negocjacom z Federacją Rosyjską ws. zniesienia rosyjskiego embarga na produkty rolno-spożywcze. W odpowiedzi na to wystąpienie i przedstawiciele innych państw członkowskich, Komisarz ds. zdrowia i bezpieczeństwa żywności Vytenis Andriukaitis zapewnił, iż polityka handlowa jest wyłączną kompetencją UE, stąd Komisja Europejska nie promuje i nie wspiera umów dwustronnych. Komisarz wyjaśnił, iż rozmowy, które miały miejsce w Berlinie dotyczyły kwestii technicznych i nie zostało uzgodnione w odniesieniu do konkretnych państw członkowskich. Wykluczono jednocześnie możliwość zawierania umów dwustronnych. Komisarz V. Andriukaitis zapewnił, iż Komisja Europejska za każdym razem nalega na utrzymanie solidarności i jednolite traktowanie wszystkich państw członkowskich.

Z kolei Komisarz ds. rolnictwa i rozwoju wsi Phil Hogan zapowiedział podczas dwustronnej rozmowy, że Komisja Europejska będzie kontynuowała dotychczasową jednolitą politykę wobec Rosji.

W dniu 4 lutego 2014 r. oświadczenie na temat rozmów z przedstawicielami Federacji Rosyjskiej w Berlinie wydał p.o. Dyrektora Generalnego Dyrekcji Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności, Pan Ladislav Miko. Stwierdził on m.in., iż strona rosyjska została poinformowana o braku tolerancji KE dla zawierania umów dwustronnych między państwami członkowskimi UE a Rosją. Jednocześnie poinformował, iż uzgadnianie przez państwa członkowskie UE kwestii technicznych, które były tematem rozmów w Berlinie, nie godzi w dotychczasową linię postępowania Komisji Europejskiej w kontaktach z Rosją.

Na wniosek Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, kwestia ewentualnego częściowego zniesienia rosyjskiego embarga na import wybranych towarów rolno-spożywczych z niektórych państw UE została podniesiona przez Ministra Spraw Zagranicznych w dniu 29 stycznia 2015 roku na nadzwyczajnym posiedzeniu Rady UE ds. Zagranicznych w Brukseli.

Ponadto, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi uczestniczył w dniu 30 stycznia 2015 r. w V. Polsko-Francuskich Konsultacjach Międzyrządowych w Paryżu, w ramach których rozmawiał o powyższej kwestii z Ministrem Rolnictwa, Przemysłu Rolno-Spożywczego i Leśnictwa Republiki Francuskiej, Panem Stéphanem Le Follem. W nawiązaniu do tego spotkania, przekazano na piśmie francuskiemu Ministrowi uwagi Polski dotyczące mechanizmów wsparcia wprowadzonych dotychczas przez Komisję Europejską oraz propozycje dalszych działań do podjęcia, m.in. na rynku wieprzowiny.

Jednocześnie, zapewniam, że Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a także Główny Inspektorat Weterynarii (GIW), podejmują intensywne działania, celem znalezienia alternatywnych rynków zbytu dla produktów rolno-spożywczych i złagodzenia skutków rosyjskich ograniczeń. W proces ten zaangażowane zostały też inne resorty oraz placówki dyplomatyczne RP. Na wniosek Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi powołany został *Międzyresortowy Zespół w sprawie działań stabilizujących na rynkach owoców i warzyw objętych embargiem Federacji Rosyjskiej*, przekształcony następnie (po rozszerzeniu przez Federację Rosyjską listy produktów objętych zakazem) w *Międzyresortowy Zespół do spraw działań stabilizujących sytuację na rynkach produktów rolno-spożywczych, które zostały objęte embargiem wprowadzonym przez Federację Rosyjską, oraz zniesienia barier w transporcie i tranżycie tych produktów na rynek rosyjski*.

Ponadto, Agencja Rynku Rolnego uruchomiła instrument „formularz eksportera” ułatwiający przepływ informacji między potencjalnymi eksporterami i importerami oraz opracowała zbiorczy wykaz firm i ich ofert, które zostały przekazane polskim placówkom do rozpowszechnienia wśród przedsiębiorców.

Uprzejmie informuję, że kontynuowana jest również ofensywa dyplomatyczna Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, mająca na celu zwiększenie możliwości eksportu polskich produktów rolno-spożywczych do krajów trzecich. W ramach tych działań odbyły się spotkania Kierownictwa Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi m.in. z ambasadorami lub przedstawicielami ambasad Białorusi, Kazachstanu, Ukrainy, Zjednoczonych Emiratów Arabskich (ZEA), Wietnamu, Japonii i Iranu w Polsce oraz spotkania z ambasadorami RP, jak również z członkami kierownictwa zagranicznych resortów rolnictwa, handlu i spraw zagranicznych. Należy też zwrócić uwagę na liczne kontakty i spotkania polskich i zagranicznych służb weterynaryjnych oraz podmiotów związanych z importem żywności: Białorusi, Ukrainy, Azerbejdżanu, Kazachstanu, Mauretanii, Kenii, Indii, Iranu, Chin, Armenii, Czarnogóry, Senegal, Japonii, Macedonii, Tanzanii i ZEA. Przy okazji udziału

Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w międzynarodowych targach branżowych, zostały zorganizowane również misje gospodarcze polskich przedstawicieli sektora rolno-spożywczego: Białoruś (misje oraz targi PRODEXPO), Kazachstan (misja oraz targi World Food Kazakhstan), Azerbejdżan (misja), Zjednoczone Emiraty Arabskie (Targi SIAL Middle East, Targi Gulf Food) oraz Algieria (misja) i Indie (Targi Annapoorna). Prowadzone były działania informacyjno-promocyjne podczas zagranicznych imprez wystawienniczotargowych (Hongkong, Mumbaj, Paryż, Kijów, Szanghaj) oraz w Polsce (np. Polagra Food w Poznaniu).

Należy też podkreślić, że 26 sierpnia 2014 r. Komitet Polityki Ubezpieczeń Eksportowych podjął uchwałę o obniżeniu o 20% stawki z tytułu gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń i gwarancji eksportowych dla wybranych krajów w odniesieniu do eksportu towarów objętych rosyjskim embargiem.

Z inicjatywy Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi utworzone zostało np. stanowisko radcy rolnego w Pekinie; Ministerstwo Spraw Zagranicznych wyraziło też zgodę na zgłoszony przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi postulat przeniesienia etatu radcy rolnego z Ambasady RP w Paryżu do placówki dyplomatycznej w Algierze.

Za ważny krok należy uznać też powołanie przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dniu 11 lutego 2015 r. siedmiu zespołów eksperckich, w tym: a) ds. Bioasekuracji i Łowiectwa, b) ds. Nacisków na instytucje unijne w sprawie polityki wsparcia polskich rolników wobec sytuacji kryzysowej na rynku wieprzowiny i mleka, c) ds. Opłacalności Produkcji Rolniczej, Grup Producentkich, Dumpingu i Współpracy z Sieciami, d) ds. Dialogu Społecznego, e) ds. Rynku Trzody Chlewnej, f) ds. Rynku Mleka.

Ponadto, Główny Inspektorat Weterynarii prowadzi działania informacyjne oraz negocjacje ze służbami weterynaryjnymi krajów trzecich. W ich wyniku eksport mięsa wieprzowego i produktów wieprzowych spoza strefy objętej restrykcjami w związku z ASF możliwy aktualnie jest do Hongkongu, Wietnamu, USA, Kanady, Mołdawii, Serbii, Azerbejdżanu, Aruby, Kosowa, Gruzji, Bośni i Hercegowiny, Mongolii, a także Albanii i Ukrainy (poza woj. podlaskim), natomiast tylko produktów wieprzowych do RPA, Australii i Macedonii.

Należy zauważyć, że poza ww. działaniami prowadzone były również rozmowy z Komisją Europejską. Od początku 2014 r. Polska wielokrotnie wnioskowała o uruchomienie instrumentów wsparcia rynku (zwłaszcza dopłat do prywatnego przechowywania) dla producentów poza strefami objętymi ograniczeniami weterynaryjnymi, wprowadzonymi w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (ASF), tj. tych, których nie dotyczyły rekompensaty uruchomione przez Komisję Europejską rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 324/2014 z dnia 28 marca 2014 r. przyjmującym nadzwyczajne środki wspierania rynku wieprzowiny w Polsce. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwracało uwagę na problemy z eksportem nie tylko do Federacji Rosyjskiej, ale także do innych krajów trzecich, będących podstawowymi partnerami w handlu wieprzowiną, takich jak Chiny czy Japonia. Wnioski te nie spotkały się jednak z szerokim poparciem państw członkowskich, a Komisja Europejska nie wprowadziła wsparcia tego rynku w UE. Wsparcie dotyczyło tylko Polski i Litwy w związku z wprowadzonymi ograniczeniami weterynaryjnymi (nadzwyczajne środki wspierania rynku na podstawie art. 220 rozporządzenia 1308/2013).

W kontaktach z Komisją Europejską Polska podkreśla, że utrzymujący się zakaz importu do Federacji Rosyjskiej wieprzowiny z Unii Europejskiej, powodując spadek cen, pogarsza sytuację producentów w naszym kraju. Polska była wśród sygnatariuszy wniosku dziesięciu państw członkowskich ws. omówienia na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa

i Rybołówstwa w dniach 15-16 grudnia 2014 r. trudnej sytuacji na rynku wieprzowiny oraz uruchomienia dopłat do prywatnego przechowywania tego gatunku mięsa. W przedłożonym dokumencie wnioskowano do Komisji Europejskiej o prowadzenie ścisłego monitoringu rynku wieprzowiny i uruchomienie dopłat do prywatnego przechowywania. Powyższe wskazuje, że spadek cen trzody chlewnej występuje nie tylko w Polsce, ale także w innych krajach UE. Na ww. posiedzeniu poinformowano o sytuacji na polskim rynku wieprzowiny i wskazano, że embargo rosyjskie jest jednym z elementów negatywnie wpływających na ten rynek, który dodatkowo zмага się z konsekwencjami ASF. Polska poparła wprowadzenie działań stabilizujących ww. rynek, w tym dopłat do prywatnego przechowywania tego gatunku mięsa. Wskazała również na celowość podejmowania działań skierowanych na znoszenie barier weterynaryjnych oraz poszukiwanie i zdobywanie nowych rynków zbytu. W tym celu nie należy również wykluczać uruchomienia refundacji wywozowych.

Na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniu 26 stycznia 2015 r., ponownie zostały przedstawione polskie postulaty dotyczące uruchomienia wsparcia rynku wieprzowiny. KE podtrzymała jednak stanowisko, że nie ma uzasadnienia dla uruchomienia instrumentów zarządzania kryzysowego. Należy wskazać, że o ile o uruchomienie dopłat do prywatnego przechowywania wnioskuje kilka krajów członkowskich, to postulaty w zakresie uruchomienia dopłat do eksportu nie znajdują poparcia.

W dniu 5 lutego 2015 roku w rozmowach z Przewodniczącym Związku Rolników Niemieckich, Panem Joachimem Rukwiedem, poruszono temat trudnej sytuacji na rynku wieprzowiny, przekonując stronę niemiecką o potrzebie interwencji na rynku wieprzowiny, jak również o konieczności pogłębienia współpracy celem skuteczniejszego wpływania na decyzje podejmowane w ramach Unii Europejskiej.

Ponadto, uprzejmie informuję, że pismem z dnia 20 lutego 2015 r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wystąpił do Komisarza ds. Rolnictwa i Rozwoju Wsi z pisemnym wnioskiem o uruchomienie mechanizmów zarządzania kryzysowego na rynku wieprzowiny w formie dopłat do prywatnego przechowywania, refundacji wywozowych oraz rekompensat dla producentów świń.

W wyniku wielokrotnych moich wniosków, w dniu 23 lutego 2015 r. Komisja Europejska przekazała państwom członkowskim projekt rozporządzenia w sprawie uruchomienia dopłat do prywatnego przechowywania wieprzowiny. W dniu 24 lutego 2015 r. został on przyjęty, w drodze głosowania, a w dniu 6 marca 2015 r. planowana jest publikacja tego rozporządzenia. Mechanizm ten będzie realizowany przez Agencję Rynku Rolnego.

Przedstawiając powyższe, należy podkreślić, że Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi będzie kontynuowało starania, aby w trakcie dyskusji na forach UE wypracować zbieżne stanowisko państw członkowskich i Komisji Europejskiej w sprawie uruchomienia wsparcia rynku wieprzowiny, celem łagodzenia skutków zaistniałej sytuacji rynkowej.

Z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETARZ STANU

Tadeusz Nalewajk